

II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSION

Ændring, i form af brevveksling, af samarbejdsaftalen af 6. oktober 1959⁽¹⁾ mellem Det europæiske Atomenergifællesskab (Euratom) og Canadas regering om fredelig udnyttelse af atomenergien

(78/217/Euratom)

⁽¹⁾ EFT nr. 60 af 24. 11. 1959, s. 1165/59.

KOMMISSIONEN FOR
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 16. januar 1978

Excellence

Jeg har den ære hermed at anerkende modtagelsen af Deres skrivelse af 16. januar 1978 med følgende ordlyd:

Hr. Kommissionsmedlem,

Som det er blevet meddelt Kommissionen, har den canadiske regering besluttet at kræve skærpede sikkerhedsforanstaltninger for salg til udlandet af canadisk materiale, udstyr og ideer.

Denne beslutning nødvendiggør en ajourføring af den gældende aftale mellem den canadiske regering og Det europæiske Atomenergifællesskab om samarbejdet inden for anvendelsen af atomenergi til fredelige formål af 6. oktober 1959 (i det følgende benævnt Canada/Euratom-aftalen af 1959), især for så vidt angår sikkerhedsforanstaltninger.

Den canadiske regering anser det for nødvendigt at nå til en interimsaftale ved denne brevveksling, indtil hele Canada/Euratom-aftalen af 1959 er blevet ajourført med henblik på at imødekomme kravene i den nye canadiske politik vedrørende sikkerhedsforanstaltninger ved en ændring af de pågældende bestemmelser i Canada/Euratom-aftalen af 1959.

Jeg foreslår derfor, at Canada/Euratom-aftalen af 1959 ændres, således at den kommer til at indeholde følgende bestemmelser vedrørende sikkerhedsforanstaltninger:

- a) For så vidt angår Canada/Euratom-aftalen af 1959 skal udtrykket »maskiner og anlæg« i litra d) i artikel XIV i Canada/Euratom-aftalen af 1959 anses at omfatte alle de genstande, der er opført i bilag A til denne skrivelse.
- b) Udstyr, som en medlemsstat har udpeget for Kommissionen som udformet, konstrueret eller drevet på grundlag af eller ved anvendelse af viden, der er opnået fra Canada, og som på udpegelsestidspunktet befinder sig inden for denne medlemsstats jurisdiktion, skal betragtes som udstyr, der er underlagt den ændrede Canada/Euratom-aftale af 1959.

Udstyr, som Canada har udpeget som udformet, konstrueret eller drevet på grundlag af eller ved anvendelse af viden, der er opnået fra denne medlemsstat, skal betragtes som udstyr, der er underlagt den ændrede Canada/Euratom-aftale af 1959.

- c) Materiale, der er underlagt bestemmelserne i Canada/Euratom-aftalen af 1959 må ikke anvendes til fremstilling af noget atomvåben eller til anden militær anvendelse af atomenergi eller til fremstilling af nogen anden nuklear eksplosiv indretning. Ovennævnte forpligtigelse skal verificeres i Canada af IAEA i overensstemmelse med en aftale mellem Canada og IAEA, og i Fællesskabet af Fællesskabet og af IAEA i overensstemmelse med traktaten om oprettelse af Det europæiske Atomenergifællesskab og de aftaler, der er indgået mellem Fællesskabet, dets medlemsstater og IAEA, eller der skal, såfremt sådanne verifikationsprocedurer på et tidspunkt ikke skulle være gældende mellem de kontraherende parter være enighed om anvendelse af et system af sikkerhedsforanstaltninger, der er i overensstemmelse med IAEA's principper og procedurer for sikkerhedsforanstaltninger.

Hr. P.D. Lee,
Chargé d'Affaires a.i.
Canadas faste repræsentation
ved De europæiske Fællesskaber
Rue de Loxum 6
1000 Bruxelles

- d) Udstyr eller materiale, der overføres mellem Canada og Fællesskabet, skal efter nærværende aftales ikrafttræden kun være underlagt Canada/Euratom-aftalen af 1959, hvis den leverende kontraherende part har givet den anden kontraherende part skriftlig meddelelse herom forud for overførslen. I tilfælde af overførsel af udstyr fra Fællesskabet til Canada kan meddelelse også gives af en medlemsstat.
- e) Det i litra c) omhandlede materiale skal beriges mere end 20 % eller oparbejdes, og plutonium eller uran, der er beriget mere end 20 % skal oplagres udelukkende i overensstemmelse med betingelser, der er aftalt skriftligt mellem parterne.
- (Se bilag C — interimsordning for berigning, oparbejdning og efterfølgende oplagring af nukleart materiale i Fællesskabet og Canada).
- f) Ikke i noget tilfælde må en kontraherende part anvende bestemmelserne i denne aftale med det formål at sikre handelsmæssige fordele eller med det formål at forstyrre den anden kontraherende parts handelsforbindelser.
- g) Fællesskabet skal give medlemsstaterne meddelelse om de niveauer af fysisk beskyttelse, der er angivet i bilag B til denne skrivelse, og som skal anvendes som minima på det materiale, der er henvist til i litra c) ovenfor. Canada vil anvende sådanne niveauer for fysisk beskyttelse som minima på det materiale, der er henvist til i litra c).
- h) Enhver tvist vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af denne aftale, som ikke bilægges ved forhandling, eller på anden måde forliges af de pågældende kontraherende parter, skal på anmodning af en af de kontraherende parter forelægges en voldgiftsret sammensat af tre voldgiftsmænd. Hver kontraherende part skal udpege en voldgiftsmand, og de to voldgiftsmænd, der således er udpeget, skal vælge en tredje, der skal være formand. Såfremt en af de kontraherende parter ikke inden tredive (30) dage efter anmodningen om voldgift har udpeget en voldgiftsmand, kan hver af de kontraherende parter i tvisten anmode generalsekretæren for OECD om at udnævne en voldgiftsmand. Samme fremgangsmåde anvendes, såfremt den tredje voldgiftsmand ikke vælges inden tredive (30) dage efter udpegelsen eller udnævnelsen af den anden voldgiftsmand. Et flertal af voldgiftsrettens medlemmer er beslutningsdygtigt, og alle afgørelser skal træffes med et flertal blandt alle voldgiftsrettens medlemmer. Voldgiftsproceduren fastsættes af retten. Rettens afgørelser, herunder alle afgørelser vedrørende dens sammensætning, procedure, jurisdiktion og fordeling af voldgiftsomkostningerne mellem de kontraherende parter, skal være bindende for begge de kontraherende parter og skal gennemføres af dem i overensstemmelse med deres respektive forfatningsmæssige procedurer. Aflønning af voldgiftsmændene skal fastsættes på samme grundlag som det, der gælder for ad hoc-dommere ved Den internationale Domstol.
- i) Bestemmelserne i litra a) — h) ovenfor inklusive, såvel som artikel III, IX og XIV i Canada/Euratom-aftalen af 1959 (således som disse artikler er ændret ved forslagene i denne skrivelse) skal under alle omstændigheder forblive i kraft så længe det udstyr eller materiale, der er henvist til i denne skrivelse eller i Canada/Euratom-aftalen af 1959, stadig eksisterer, medmindre andet bestemmes.

Hvis det ovenfor anførte kan accepteres af Det europæiske Atomenergifællesskab, foreslår jeg, at denne skrivelse, der har gyldighed både på engelsk og fransk, sammen med svaret fra Deres Excellence, skal udgøre en ændring til Canada/Euratom-aftalen af 1959, som træder i kraft på datoen for Deres Excellences svar, og som forbliver i kraft så længe det udstyr og materiale eller de anlæg, der er henvist til i denne skrivelse eller i Canada/Euratom-aftalen af 1959, eksisterer, medmindre andet bestemmes.

Modtag, Excellence, forsikringen om min mest udmærkede højagtelse.

BILAG A

1. *Kernereaktorer*, som er i stand til at fungere således, at de opretholder en kontrolleret selvvirkende fissionskæde-reaktion med undtagelse af nuleffektreaktorer, idet disse sidstnævnte defineres som reaktorer med en konstruktionsmæssig maksimal plutoniumproduktion, der ikke overstiger 100 g årligt.

En »kernereaktor« omfatter basalt indretninger i eller direkte tilknyttet reaktortanken, det udstyr, som regulerer effektniveauet i selve kernen, og de komponenter, som normalt indeholder eller kommer i direkte berøring med eller kontrollerer reaktorkernens primærkølemiddel.

Det er ikke meningen at udelukke reaktorer, som med rimelighed kunne ændres til at producere betydeligt mere end 100 g plutonium årligt. Reactorer, som er konstrueret til vedvarende drift ved betydelige effekt-niveauer, uanset deres evne til at producere plutonium, betragtes ikke som »nuleffektreaktorer«.

2. *Reaktortryktanke*: Metaltanke, som komplette enheder eller som større værkstedsfremstillede dele deraf, der er specielt konstrueret eller forberedt til at rumme kernen af en kernereaktor som defineret i stk. 1 ovenfor, og som er i stand til at modstå primærkølemidlets driftstryk.

Et topdæksel til en reaktortryktank er en større værkstedsfremstillet del af en tryktank.

3. *Interne reaktordele*: (f.eks. bærende søjler og plader for kernen og andre interne tankdele, lederør for kontrolstave, termiske afskærmninger, afbøjningsplader, kernegitre, diffusplader, osv.).

4. *Maskiner til påfyldning og udtagning af reaktorbrændsel*: Håndteringsudstyr, der er specielt konstrueret eller forberedt til indføring eller fjernelse af brændsel i en kernereaktor som defineret i stk. 1 ovenfor, og som kan fungere ved fuld effekt eller benytter teknisk avancerede positionerings- eller justeringsmekanismer, der gør det muligt at foretage komplekse brændselpåfyldningsoperationer uden for drift, såsom når direkte observation af eller adgang til brændslet ikke normalt er muligt.

5. *Reaktorkontrolstænger*: Stænger, som er specielt konstrueret eller forberedt til kontrol af reaktionshastigheden i en kernereaktor som defineret i stk. 1 ovenfor.

Dette punkt omfatter ud over den neutronabsorberende del bærende eller suspenderende strukturer dertil, såfremt de leveres særskilt.

6. *Reaktortrykrør*: Rør, som er specielt konstrueret eller forberedt til at rumme brændselselementer og primærkølemidlet i en reaktor som defineret i stk. 1 ovenfor ved et driftstryk over 50 atmosfærer.

7. *Zirkoniumrør*: Zirkoniummetal og -legeringer i form af rør eller rørmoduler, og i mængder, som overstiger 500 kg pr. år, specielt konstrueret eller forberedt til brug i en reaktor som defineret i stk. 1 ovenfor, og hvori forholdet mellem hafnium og zirkonium er mindre end 1 : 500 i vægt.

8. *Anlæg til oparbejdning af bestrålede brændselselementer* og udstyr specielt konstrueret eller forberedt hertil.

Et »anlæg til oparbejdning af bestrålede brændselselementer« omfatter udstyr og komponenter, som normalt kommer i direkte berøring med og direkte kontrollerer det bestrålede brændsel og de større procesbevægelser af nukleare materialer og fissionsprodukter. På teknologiens nuværende stade betragtes kun to former for udstyr som omfattet af betydningen af udtrykket »og udstyr specielt konstrueret eller forberedt hertil«. Disse er:

- a) Ophugningsmaskiner for bestrålede brændselselementer: fjernbetjent udstyr, som er specielt konstrueret eller forberedt til brug i en oparbejdningsfabrik som identificeret ovenfor, og som er bestemt til at opskære, ophugge eller opklippe bestrålede kernebrændselsmoduler, -knipper eller -stave, og
- b) kritisk sikre tanke (f. eks. tanke sammensat af ringe eller skiver, med ringe diameter), som er specielt konstrueret eller forberedt til brug i en oparbejdningsfabrik som identificeret ovenfor, og som er bestemt til opløsning af bestrålet kernebrændsel samt i stand til at modstå varm, stærk korroderende væske og kan fyldes og overvåges på afstand.

9. *Anlæg til fremstilling af brændselselementer :*

Et »anlæg til fremstilling af brændselselementer« omfatter det udstyr :

- a) som normalt kommer i direkte berøring med eller direkte bearbejder eller kontrollerer produktionsstrømmen af nukleare materialer, eller
- b) som forsegler det nukleare materiale inden i indkapslingen.

Samtlige indretninger for de ovennævnte operationer, såvel som individuelle indretninger for enhver af de ovennævnte operationer og for andre operationer i forbindelse med brændselsfremstilling, såsom efterprøvning af indkapslingens eller forseglingsens uskadthed og afsluttende behandling af det forseglede brændsel.

10. *Udstyr andet end analytiske instrumenter, specielt konstrueret eller forberedt til separation af uranisotoper :*

»Udstyr, andet end analytiske instrumenter, specielt konstrueret eller forberedt til separation af uranisotoper« omfatter hver af de større dele af udstyr specielt konstrueret eller forberedt til separationsprocessen.

Sådanne dele medtager :

- gasdiffusionsbarrierer,
- gasdiffusionshuse,
- gascentrifugeenheder som er korrosionsbestandige over for UF_6 ,
- store UF_6 aksiale eller centrifugale kompressorer, som er korrosionsbestandige,
- særlige kompressorsegel til sådanne kompressorer.

11. *Anlæg til fremstilling af tungt vand :*

Et »anlæg til fremstilling af tungt vand« omfatter maskineri og udstyr specielt konstrueret til berigning af deuterium eller forbindelser heraf, såvel som enhver betydende del af de indretninger, som er væsentlige for driften af anlægget.

*BILAG B***NIVEAUER AF FYSISK BESKYTTELSE**

De niveauer af fysisk beskyttelse, som skal sikres af de berørte regeringsmyndigheder ved brugen, oplagringen og transporten af materialer som nævnt i omstående skema, skal mindst omfatte følgende beskyttelseskaraktistika:

Kategori III

Brug og oplagring inden for et område, hvortil adgangen kontrolleres.

Transport under iagttagelse af særlige forholdsregler, herunder forudgående aftaler mellem afsender, modtager og transportvirksomhed samt forudgående enighed mellem stater i tilfælde af international transport med specifikation af tidspunkt, sted og fremgangsmåder for overdragelse af transportansvaret.

Kategori II

Brug og oplagring inden for et beskyttet område, hvortil adgangen kontrolleres, dvs. et område under konstant overvågning af vagter eller elektroniske indretninger, omgivet af en fysisk hindring med et begrænset antal indgange under passende kontrol, eller ethvert andet område med et tilsvarende niveau af fysisk beskyttelse.

Transport under iagttagelse af særlige forholdsregler, herunder forudgående aftaler mellem afsender, modtager og transportvirksomhed samt forudgående enighed mellem stater i tilfælde af international transport med specifikation af tidspunkt, sted og fremgangsmåder for overdragelse af transportansvaret.

Kategori I

Materialer i denne kategori skal beskyttes med meget pålidelige systemer mod uberettiget brug som følger:

Brug og oplagring inden for et velbeskyttet område, dvs. et beskyttet område som defineret for kategori II ovenfor, hvortil desuden adgang er indskrænket til personer, hvis pålidelighed er blevet fastslået, under overvågning af vagter, som står i nær forbindelse med passende beredskabsstyrker. Formålet med specifikke foranstaltninger, som træffes i denne sammenhæng, bør være detektering og forebyggelse af ethvert anslag, uberettiget adgang eller uberettiget fjernelse af materiale.

Transport under iagttagelse af særlige forholdsregler som identificeret ovenfor for transport af materialer i kategori II og III samt desuden under konstant overvågning af en eskorte og under forhold, som sikrer nær forbindelse med passende beredskabsstyrker.

Kategoriinddeling af nukleare materialer

Materiale	Form	Kategori		
		I	II	III
1. Plutonium (a)	Ubestrålet (b)	2 kg eller derover	Under 2 kg men over 500 g	500 g eller derunder (c)
2. Uran 235	Ubestrålet (b) — uran beriget til 20 % U 235 eller derover — uran beriget til 10 % U 235, men til mindre end 20 % — uran beriget over naturligt uran, men til mindre end 10 % U 235 (d)	5 kg eller derover — —	Under 5 kg, men over 1 kg 10 kg eller derover —	1 kg eller derunder Mindre end 10 kg (c) 10 kg eller derover
3. Uran 233	Ubestrålet (b)	2 kg eller derover	Under 2 kg, men over 500 g	500 g eller derunder
4. Bestrålet brændsel			Depleteret eller naturligt uran, thorium eller lavberiget brændsel (mindre end 10 % fissilt indhold (e) (f))	

(a) Som identificeret i IAEA's vedtægter.

(b) Materiale ikke bestrålet i en reaktor eller materiale bestrålet i en reaktor, men med et strålningsniveau lig med eller mindre end 100 rad/h på 1 m afstand uafskærmet.

(c) Mindre end en radiologisk signifikant mængde bør undtages.

(d) Naturligt uran, depleteret uran og thorium samt mængder af uran beriget til mindre end 10 %

U 235 og ikke henhørende under kategori III bør beskyttes i overensstemmelse med god forvaltningspraksis.

(e) Skønt dette beskyttelsesniveau anbefales, står det stater frit efter vurdering af de specifikke omstændigheder, at foreskrive en afvigende grad af fysisk beskyttelse.

(f) Andet brændsel, som i medfør af de oprindelige indhold af fissilt materiale klassificeres som kategori I eller II før bestråling, vil kunne reduceres et kategoriniveau, uanset strålningsniveauet fra brændslet overstiger 100 rad/h på 1 m afstand uafskærmet.

BILAG C

INTERIMSORDNING FOR BERIGNING, OPARBEJDNING OG EFTERFØLGENDE OPLAGRING AF NUKLEART MATERIALE I FÆLLESSKABET OG CANADA

1. Begge parter erkender, at mens man i stigende grad sætter sin lid til atomkraft til fredelige formål for at tilfredsstille verdens energibehov, kræver anvendelsen af den, at der træffes enhver mulig forholdsregel mod udvikling og spredning af materiale, der kan benyttes til atomvåben. Parterne er enige om at samarbejde både bilateralt og internationalt på at finde frem til ordninger, som kan fremme dette formål.

Begge parter er enige om, at deres mål er at imødekomme deres energibehov, samtidig med at de undgår faren for spredning af sådant materiale og respekterer de valg og afgørelser, som hver part træffer på det fredelige nukleare område.

Parterne noterer sig med tilfredshed, at den indledende konference om International vurdering af den nukleare Brændselscyklus (INFCE), hvori Canada, Kommissionen for De europæiske Fællesskaber og Euratoms medlemsstater deltog, enedes om at udføre en undersøgelse, som påregnes at udstrække sig over de næste to år. INFCE vil udforske de bedste midler til at fremme den videst mulige tilgængelighed til atomkraft til fredelige formål med henblik på at tilgodese verdens energibehov, samtidig med at faren for spredning af atomvåben gøres så lille som muligt.

Deltagerne i undersøgelsen er forpligtede til konstruktivt samarbejde om undersøgelsen, som vil dreje sig om alle aspekter af den nukleare brændselscyklus.

Blandt de forhold, som skal undersøges af INFCEs arbejdsgrupper, er oparbejdning, berigning og oplagring af plutonium og uran beriget mere end 20 %.

På denne baggrund er parterne enige om følgende interimsordning, som skal være gældende for oparbejdning og berigning ud over 20 % U 235, og for oplagring af plutonium og uran beriget mere end 20 %.

2. Med hensyn til materiale som er blevet overført mellem den 20. december 1974 og udgangen af interimsperioden, vil Euratom på forhånd give Canadas regering meddelelse om sine planer om at foretage sådan oparbejdning, berigning eller oplagring. Denne meddelelse vil omfatte oplysning om de mængder materiale, der skal beriges, oparbejdes eller oplagres, det anlæg i hvilket sådanne arbejder vil finde sted og den tilsigtede disposition med og anvendelse af det specielt fissile materiale. Formålet med en sådan forudgående meddelelse er at muliggøre fælles samråd mellem parterne om sikkerhedsforanstaltningernes tilstrækkelighed for det planlagte arbejde og om undgåelse af risici for nuklear spredning. Samrådene skal sætte hver part i stand til i størst mulig udstrækning at forstå og vurdere arten af og formålet med det pågældende arbejde. Disse samråd må ikke være til skade for parternes handels- eller industripolitik. Et indledende møde vil blive afholdt til udarbejdelse af hensigtsmæssige bestemmelser vedrørende meddelelser og samråd.
3. Det er underforstået parterne imellem, at i perioden for interimsordningen vil forsyninger af canadisk uran til Euratom stort set være begrænset til Euratoms løbende behov, idet udtrykket "løbende behov" også omfatter forpligtelser i henhold til berigningskontrakter, som er indgået med Euratoms medlemslande.

De kontraherende parter skal føre rådslagninger på anmodning fra den ene af parterne om anvendelse af denne del af interimsordningen i overensstemmelse med artikel XIII i 1959-aftalen.

4. Med forbehold af det foregående tiltrædes det, at uran af canadisk oprindelse overført til Euratom senere end den 20. december 1974 eller et hvilket som helst uran af canadisk oprindelse, der udføres til Euratom i perioden for interimsordningen, vil kunne oparbejdes eller beriges mere end 20 % U 235, såfremt behovet måtte opstå i anlæg, der er i drift nu eller påregnes at komme i drift inden for Euratom. Det samme gælder for eller påregnes at komme i drift inden for Euratom. Det samme gælder for plutonium eller uran beriget mere end 20 % U 235 og oplagret inden for Euratom. For så vidt angår uran af canadisk oprindelse, som er blevet overført til Euratom før den 20. december 1974, står det hver af parterne frit for at anmode om samråd som fastsat i artikel IX, stk. 3, artikel XIII i 1959-aftalen.

5. Snarest muligt efter den 31. december 1979 eller efter afslutningen af INFCE's undersøgelse, såfremt denne måtte indtræffe forinden, vil parterne optage forhandlinger med henblik på at udskifte denne ordning med andre ordninger, i hvilke der bl.a. vil blive taget hensyn til resultaterne af INFCE's undersøgelser i forbindelse med de pågældende arbejder. Såfremt der ikke inden udgangen af 1980 er opnået enighed om sådanne ordninger, vil parterne indbyrdes kunne enes om at forlænge nærværende interimordning.

Jeg har den ære hermed at bekræfte, at disse forslag vil kunne tiltrædes af Det europæiske Atomenergifællesskab.

Modtag, Excellence, forsikringen om min mest udmærkede højagtelse.

KOMMISSIONEN FOR
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 16. januar 1978

Excellence

Under henvisning til vor brevveksling af 16. januar 1978 vedrørende nukleare sikkerhedsforanstaltninger har jeg den ære yderligere at meddele Dem følgende til orientering for de canadiske myndigheder :

Under Rådets behandling af ovennævnte brevveksling blev der opnået enighed om, at det følgende repræsenterer vor opfattelse af den i litra c) fastsatte procedure.

1. Levering af canadisk materiale til personer, der befinder sig på områderne fra de syv lande, som ikke besidder atomvåben, og som er deltagere i Euratom/IAEA-verifikationsaftalen samt overførsel af sådant materiale inden for disse stater :

Dette tilfælde ville ikke skabe problemer, idet verifikationsaftalen trådte i kraft den 21. februar 1977.

2. Levering af canadisk materiale til Det forenede Kongerige eller overførsel af canadisk materiale til Det forenede Kongerige :

Selv om den tresidede UK/Euratom/IAEA-aftale endnu ikke er trådt i kraft, vil Canada ikke i et rimeligt tidsrum kræve nogen interimsaftale, der foreskriver IAEA-verifikation af sådant materiale i Det forenede Kongerige ; dette tidsrum bør ikke overstige 18 måneder at regne fra den 23. december 1976.

3. Levering af canadisk materiale til Frankrig eller overførsel af canadiske materiale til Frankrig :

Canadisk materiale til endelig anvendelse i Frankrig skal undergives IAEA-verifikation fra det tidspunkt, hvor den tresidede Frankrig/Euratom/IAEA-aftale, der for tiden er under forhandling, træder i kraft.

Rådet tog en udtalelse fra den franske repræsentant til efterretning, ifølge hvilken materiale, der er underlagt den ændrede Canada/Euratom-aftale af 1959, ikke vil blive benyttet til endelig anvendelse i Frankrig, før denne tresidede aftale er trådt i kraft.

Rådet tog ligeledes til efterretning, at den canadiske regering, under hensyn til indførelsen af europæiske sikkerhedsforanstaltninger og deres verifikation under den trilaterale Frankrig/Euratom/IAEA-aftale, der for tiden er under forhandling, tiltræder, at canadisk materiale, kan leveres direkte fra Canada til Frankrig eller overføres til Frankrig for at blive beriget eller oparbejdet i Frankrig, forudsat at det forlader Frankrig efter den for dette arbejde normale periode.

Modtag, Excellence, forsikringen om min mest udmærkede højagtelse.

Hr. P.D. LEE
Chargé d'Affaires a.i.
Canadas faste repræsentation
ved De europæiske Fællesskaber
Rue de Loosum 6
Bruxelles

CANADAS FASTE REPRÆSENTATION
VED
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 16. januar 1978

Hr. Kommissionsmedlem,

Jeg har den ære hermed at anerkende modtagelsen af Deres skrivelse af 16. januar 1978 med følgende ordlyd, hvis indhold de canadiske myndigheder har taget til efterretning, og som Canada vil holde sig til ved udstedelse af bemyndigelser til overførsler til Euratom :

•Excellence

Under henvisning til vor brevveksling af 16. januar 1978 vedrørende nukleare sikkerhedsforanstaltninger har jeg den ære yderligere at meddele Dem følgende til orientering for de canadiske myndigheder :

Under Rådets behandling af ovennævnte brevveksling blev der opnået enighed om, at det følgende repræsenterer vor opfattelse af den i litra c) fastsatte procedure.

1. Levering af canadisk materiale til personer, der befinder sig på områderne fra de syv lande, som ikke besidder atomvåben, og som er deltagere i Euratom/IAEA-verifikationsaftalen samt overførsel af sådant materiale inden for disse stater :

Dette tilfælde ville ikke skabe problemer, idet verifikationsaftalen trådte i kraft den 21. februar 1977.

2. Levering af canadisk materiale til Det forenede Kongerige eller overførsel af canadisk materiale til Det forenede Kongerige :

Selv om den tresidede UK/Euratom/IAEA-aftale endnu ikke er trådt i kraft, vil Canada ikke i et rimeligt tidsrum kræve nogen interimsaftale, der foreskriver IAEA-verifikation af sådant materiale i Det forenede Kongerige ; dette tidsrum bør ikke overstige 18 måneder at regne fra den 23. december 1976.

3. Levering af canadisk materiale til Frankrig eller overførsel af canadisk materiale til Frankrig :

Canadisk materiale til endelig anvendelse i Frankrig skal undergives IAEA-verifikation fra det tidspunkt, hvor den tresidede Frankrig/Euratom/IAEA-aftale, der for tiden er under forhandling, træder i kraft.

Rådet tog en udtalelse fra den franske repræsentant til efterretning, ifølge hvilken materiale, der er underlagt den ændrede Canada/Euratom-aftale af 1959, ikke vil blive benyttet til endelig anvendelse i Frankrig, før denne tresidede aftale er trådt i kraft.

Rådet tog ligeledes til efterretning, at den canadiske regering, under hensyn til indførelsen af europæiske sikkerhedsforanstaltninger og deres verifikation under den trilaterale Frankrig/Euratom/IAEA-aftale, der for tiden er under forhandling, tiltræder, at canadisk materiale, kan leveres direkte fra Canada til Frankrig eller overføres til Frankrig for at blive beriget eller oparbejdet i Frankrig, forudsat at det forlader Frankrig efter den for dette arbejde normale periode.

Hr. Guido Brunner
Kommissionsmedlem
Kommissionen for De europæiske Fællesskaber
Rue de la Loi 200
1049 Bruxelles

Modtag, Excellence, forsikringen om min mest udmærkede højagtelse.*

Det er blevet mig pålagt at bekræfte den forståelse, som man nåede frem til under forhandlingerne og som går ud på, at enhver overførsel inden for Fællesskabet af materiale, der er underlagt aftalen, som ikke finder sted i overensstemmelse med litra c) i brevvekslingen, vil være et brud på aftalen fra Euratoms side. Under sådanne omstændigheder vil de canadiske myndigheder naturligvis blive nødt til på ny at overveje deres forpligtelser i henhold til aftalen.

Modtag, hr. Kommissionsmedlem, forsikringen om min mest udmærkede højagtelse.

P.D. LEE

Changé d'Affaires a.i.

KOMMISSIONEN FOR
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 16. januar 1978

Excellence,

Under henvisning til vor brevveksling af 16. januar 1978 vedrørende nukleare sikkerhedsforanstaltninger har jeg den ære ydeligere at meddele Dem følgende til orientering for de canadiske myndigheder:

Under Rådets behandling af ovennævnte brevveksling tog Rådet den »Erklæring vedrørende overførsel af teknologisk viden« som er fremsat af de ni medlemsstater og Fællesskabet, til efterretning og godkendte den for Fællesskabets vedkommende. Teksten til erklæringen er knyttet som bilag til denne skrivelse (Bilag I).

Rådet var endvidere indforstået med følgende erklæringer:

- »Begge parter var enige om at anmode den tekniske arbejdsgruppe om at undersøge spørgsmålet vedrørende oplysninger i forbindelse med oparbejdning af canadisk materiale, der er overført til Euratom før 20. december 1974.»
- »Ingen af parterne vil påberåbe sig nogen ret henhørende under en aftale, der er indgået med en tredje stat, med henblik på at anfægte rettigheder eller forpligtelser under den ændrede aftale.»

Det tekniske notat vedrørende pro rata-princippet og fortolkningen med hensyn til dobbeltmærkning, som der er opnået enighed om under forhandlingerne, blev ligeledes godkendt af Rådet og optaget i mødereferatet. Teksten til denne notat er knyttet som bilag til denne skrivelse (Bilag II).

Endelig tog Rådet den »note vedrørende fysisk beskyttelse«, der skal sendes til de canadiske ambassadører, til efterretning. Teksten til denne note er knyttet som bilag til nærværende skrivelse (Bilag III).

Modtag, Excellence, forsikringen om min mest udmærkede højagtelse.

Hr. P.D. LEE
Chargé d'Affaires a.i.
Canadas faste repræsentation
ved De europæiske Fællesskaber
Rue de Loosum 6
1000 Bruxelles

---

*BILAG I***ERKLÆRING VEDRØRENDE OVERFØRSEL AF TEKNOLOGISK VIDEN**

Medlemsstaterne og Fællesskabet er rede til over for den canadiske regering at bekræfte, at de anerkender lovligheden af at overføre teknologisk viden, der vedrører national sikkerhed i henhold til »The London Guidelines«, på de deri fastsatte betingelser. De noterer sig, at Canada ligeledes har til hensigt at foretage overførsel af »Candu«-teknologi (tungtvandsmodereret trykrørsreaktor-teknologi og teknologi vedrørende fremstilling af brændselselementer, D₂O-teknologi) og anden teknologi, der specifikt vedrører dens brændselskredsløb, til enhver medlemsstat på visse betingelser.

De er af den opfattelse, at det må overlades til de medlemsstater, der måtte ønske at indføre sådan teknologisk viden, selv at afslutte overenskomster med Canada omfattende de forpligtelser, der kræves af den canadiske regering i forbindelse med sådanne overførsler.

Disse stater må dog være berettigede til at overføre denne teknologiske viden til en anden medlemsstat, forudsat at denne anden modtagende medlemsstat er gået ind på de samme forpligtelser over for den canadiske regering, som tilfældet er for den første medlemsstat.

Fællesskabet og medlemsstaterne bekræfter derfor, at der ikke er nogen hindring for indgåelse af sådanne overenskomster mellem Canada og en hvilken som helst medlemsstat i Fællesskabet, der måtte ønske at indgå dem, forudsat at disse overenskomster er i fuldstændig overensstemmelse med traktaten om oprettelsen af Det europæiske Atomenergifællesskab.

---

*BILAG II***TEKNISK NOTAT****1. Pro rata-princippet**

Når canadisk materiale produceres, behandles eller anvendes sammen med materiale af anden oprindelse, skal de producerede såvel som de under arbejdet tabtgåede materialer tilskrives de materialer, der er undergivet Canada/Euratom-aftalen i forhold til den procentdel af materialer undergivet aftalen, som oprindeligt indgik i blandingen. Ordene »produceret, behandlet eller anvendt« dækker omdannelse, fremstilling, berigning, oparbejdning og bestråling.

2. Fortolkning med hensyn til dobbeltmærkning

I mange tilfælde sendes materiale, som stammer fra en af de kontraherende parter i 1959-aftalen mellem Canadas regering og Det europæiske Atomenergifællesskab (Euratom) om samarbejdet inden for anvendelsen af atomenergi til fredelige formål, således som den er ændret, til en tredje stat til behandling, herunder omdannelse, berigning og fremstilling, inden det leveres den modtagende kontraherende part. Således behandlet materiale kommer den modtagende kontraherende part i hænde i medfør af 1959-aftalen og er derfor undergivet bestemmelserne i nævnte aftale.

Det erkendes, at der er berettiget ængstelse over ophobningen af sikkerhedsmæssige bestemmelser for nukleart materiale og de dermed følgende forvaltningsmæssige problemer. Disse vanskeligheder behandles på internationalt niveau, og leverandører og aftagere bør i fællesskab fortsat søge efter tilfredsstillende løsninger både bilateralt og multilateralt.

---

*BILAG III***NOTE VEDRØRENDE FYSISK BESKYTTELSE**

Fra udenrigsministrene for Euratoms medlemsstater til de canadiske ambassadører :

Excellence,

Jeg har den ære at henvise til aftalen mellem Canadas regering og Det europæiske Atomenergifællesskab (Euratom) om samarbejdet inden for anvendelsen af atomenergi til fredelige formål af 6. oktober 1959 som ændret (i det følgende benævnt aftalen).

I tilslutning til de forpligtelser over for Canada, som er indgået i henhold til aftalen, har jeg den ære at oplyse Dem om, at min regering bekræfter, at de i aftalen omhandlede genstande, som måtte befinde sig inden for min regerings område, jurisdiktion eller kontrol, vil blive undergivet de i aftalen anførte niveauer af fysisk beskyttelse.

Modtag, Excellence, forsikringen om min mest udmærkede højagtelse.

KOMMISSIONEN FOR
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 16. januar 1978

Excellence,

Under henvisning til vor aftale af 16. januar 1978 skal jeg bekræfte, at Rådet under sin behandling af ovennævnte aftale antog følgende fortolkning af aftalen med hensyn til tidsrummet efter interimsprio-

den :

• Idet Rådet godkender teksten til brevvekslingen mellem Canada og Euratom erkender det, at de betin-

gelses, hvorunder

- materiale, der er omfattet af Canada/Euratom-aftalen beriges ud over 20 % eller oparbejdes, og
- uran, der beriges ud over 20 %, samt plutonium, oplagres,

er indeholdt i en aftale, der gælder i en interimperiode.

Der skal indgås en aftale med henblik på at fastsætte den ordning, der skal gælde for disse følsomme transaktioner vedrørende materiale, der leveres efter overgangsperioden. Rådet fastslår derfor, at parterne med hensyn til dette materiale ikke har indgået nogen forpligtelse hverken for så vidt angår leverance af materialet, eller for så vidt angår det forhold, at den ordning, der skal forhandles, og som skal gælde for de følsomme transaktioner vil komme til at omfatte betingelser, og endnu mindre for så vidt angår arten af sådanne betingelser.*

Jeg ville være Dem taknemmelig, såfremt De vil bekræfte at denne fortolkning deles af de canadiske myndigheder.

Modtag, Excellence, forsikringen om min mest udmærkede højagtelse.

Hr. P.D. LEE
Chargé d'Affaires a.i.
Canadas faste repræsentation
ved De europæiske Fællesskaber
Rue de Loxum 6
1000 Bruxelles

CANADAS FASTE REPRÆSENTATION
VED
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 16. januar 1978

Hr. Kommissionsmedlem,

Jeg har den ære hermed at anerkende modtagelsen af Deres skrivelse af 16. januar 1978 med følgende ordlyd :

•Excellence,

Under henvisning til vor aftale af 16. januar 1978 skal jeg bekræfte, at Rådet under sin behandling af ovennævnte aftale antog følgende fortolkning af aftalen med hensyn til tidsrummet efter interimspærioden :

•Idet Rådet godkender teksten til brevvekslingen mellem Canada og Euratom erkender det, at de betingelser, hvorunder

— materiale, der er omfattet af Canada/Euratom-aftalen beriges ud over 20 % eller oparbejdes, og

— uran, der beriges ud over 20 %, samt plutonium, oplagres,

er indeholdt i en aftale, der gælder i en interimspæriode.

Der skal indgås en aftale med henblik på at fastsætte den ordning, der skal gælde for disse følsomme transaktioner vedrørende materiale, der leveres efter overgangsperioden. Rådet fastslår derfor, at parterne med hensyn til dette materiale ikke har indgået nogen forpligtelse hverken for så vidt angår leverance af materialet, eller for så vidt angår det forhold, at den ordning, der skal forhandles, og som skal gælde for de følsomme transaktioner vil komme til at omfatte betingelser, og endnu mindre for så vidt angår arten af sådanne betingelser.*

Jeg ville være Dem taknemmelig, såfremt De vil bekræfte at denne fortolkning deles af de canadiske myndigheder.

Modtag, Excellence, forsikringen om min mest udmærkede højagtelse.*

Jeg har den ære at bekræfte, at denne fortolkning deles af de canadiske myndigheder.

Modtag, hr. Kommissionsmedlem, forsikringen om min mest udmærkede højagtelse.

P.D. LEE

Chargé d'Affaires a.i.